

Gedragcode bestuurlijke integriteit gemeente Weert 2017 van de volksvertegenwoordigers en bestuurders van de gemeente Weert

De raad van de gemeente Weert;

Gelezen het voorstel van het fractievoorzittersoverleg van 1 februari 2017;
Gezien het advies van de raadscommissie Bedrijfsvoering en Inwoners van 14 februari 2017;
Gelet op de artikelen artikel 15, derde lid, 41c lid 2 en 69 lid 2 van de Gemeentewet;

Besluit

vast te stellen de Gedragcode Bestuurlijke Integriteit van de gemeente Weert 2017.

Voorwoord vanuit burgemeester, college en raad

Beste inwoners van Weert, volksvertegenwoordigers en bestuurders,

Voor u ligt één korte en bondige gedragcode integriteit. Hier is voor gekozen omdat wij van mening zijn dat je integriteit niet kunt vast- of opleggen. Je bent en handelt integer of niet en dat kun je alleen zelf bepalen en controleren. Als je 's morgens in de spiegel kijkt, weet je zelf of je integer bent of niet. Volgens Wikipedia is de definitie van integriteit:

"Integriteit is de persoonlijke eigenschap, karaktereigenschap, van een individu die inhoudt dat de betrokkene eerlijk en oprecht is en niet omkoopbaar. De persoon beschikt over een intrinsieke betrouwbaarheid, zegt wat hij doet, en doet wat hij zegt, heeft geen verborgen agenda en veinst geen emoties. Een persoon met deze eigenschappen wordt integer genoemd. Een integer persoon zal zijn doen niet laten beïnvloeden door oneigenlijke zaken."

Een persoonlijke eigenschap, karaktereigenschap waar je trots op kunt zijn en daar zijn geen regels of codes voor nodig. Om met elkaar voortdurend in gesprek te blijven over integriteit is er nu deze minimale gedragcode voor het geval dat.

Ik wens u een trotse blik in de spiegel!

Burgemeester Jos Heijmans

Een geslaagd gedicht over een integer politicus, dat kom je op de een of andere manier niet snel tegen. Het klinkt haast als een contradictio in terminis, als we naar de vooroordelen luisteren die uit de volksmond rollen. En geef toe, welke lezer zit nu te wachten op van die brave, politiek correcte gedichten? Terwijl dat juist de kern is van wat iedereen van burgemeesters, wethouders en raadsleden vraagt: een bijna bovenmenselijke mate van integriteit, zo hoog dat zelfs Zeus op de top van de Olympus dat niet kan benaderen. Daarvoor heeft Zeus net iets teveel menselijke trekjes. Enfin, wanneer je dan gevraagd wordt om iets kort over integriteit en onze gedragcode te schrijven, liefst in dichtvorm en dan ook nog 'mooi', tja, dat legt de lat meteen weer hoog. Misschien wel te hoog. Integer handelen is dan vele malen eenvoudiger dan onder tijdsdruk voldoen aan al de regels van bijvoorbeeld een sonnet, waar trouwens ook weer de nodige varianten van bestaan. Gedragcodes zijn in die zin niet meer dan heldere basisregels, die richting geven aan ons handelen. In mijn ogen moet poëzie schuren, prikkelen, raken. Integriteit daarentegen bestaat pas in optima forma, wanneer het zo gewoon is geworden dat het niet opvalt en er niet meer over gesproken hoeft te worden.

Paul Sterk, wethouder

Bestuurlijke integriteit van een raadslid is meer dan alleen je houden aan de regels van deze gedragcode. Integriteit betekent bovenal: een raadslid geeft in zijn of haar functioneren de inwoners van Weert het vertrouwen dat het belangrijke werk in de raad zorgvuldig wordt gedaan en dat de vaak ingrijpende beslissingen op een correcte wijze worden genomen. Daar hoort bij dat in de contacten met inwoners

en vertegenwoordigers van maatschappelijke organisaties respectvol wordt omgegaan met hun wensen, problemen en belangen. Ook moet zijn of haar gedrag als privépersoon bijdragen aan dat vertrouwen. Bij het politieke optreden van het raadslid in raadsvergaderingen en de wijze waarop raadsleden daarbij met elkaar omgaan moet respect voor elkaars uitingen en standpunten eveneens zichtbaar zijn. Dit zijn eisen en verwachtingen die niet in regels zijn te vatten, maar wel van groot belang zijn. Met het vaststellen van deze gedragscode spreekt de gemeenteraad uit dat van alle raadsleden en commissieleden niet- raadsleden verwacht mag worden dat zij zich aan de code zullen houden en naar het bepaalde in deze inleiding zullen handelen.

Pierre Sijben en Gerrit van Buuren, raadsleden

Inleiding

Goed bestuur is integer bestuur. Daarmee is integriteit niet alleen een verantwoordelijkheid van de individuele politieke ambtsdragers, maar een gezamenlijk belang dat de hele organisatie en het hele bestuur in al zijn geledingen aangaat. De gedragscode richt zich daarom zowel tot de individuele politieke ambtsdragers als tot de bestuursorganen. Ons democratische systeem en de democratische processen kunnen niet zonder integer functionerende organen en functionarissen.

Integriteit van politieke ambtsdragers verwijst naar de zorgvuldigheid die politieke ambtsdragers moeten betrachten bij het invullen van hun rol in de democratische rechtsstaat. Dat betekent de verantwoordelijkheid nemen die met de functie samenhangt en bereid zijn verantwoording af te leggen, aan collega-bestuurders en/of (leden van) de volksvertegenwoordiging en bovenal aan de burger. In de democratische rechtsstaat dient eenieder zich te houden aan de wetten en regels die op democratische wijze zijn vastgesteld. Dat geldt zeker voor de politieke ambtsdragers die (mede)verantwoordelijk zijn voor de totstandkoming van die wetten en regels. Zonder dat zal het vertrouwen in de democratische rechtsstaat worden ondermijnd en het draagvlak voor de naleving van de wetten en regels verdwijnen. Een betrouwbare overheid is van eminent belang.

Vertrekpunt voor de politieke ambtsdrager is de eed of gelofte die de politieke ambtsdrager bij de ambtsaanvaarding aflegt.

Integriteit is niet alleen een kwestie van regels, maar ziet ook op de onderlinge omgangsvormen. Een respectvolle omgang met burgers en organisaties, tussen politieke ambtsdragers onderling en tussen politieke ambtsdragers en medewerkers, met behoud van eigen politieke inhoud en stijl, is van groot belang. Dat geldt niet alleen tijdens vergaderingen en bijeenkomsten, maar ook in persoonlijke contacten en bij het gebruik van sociale media.

De volksvertegenwoordiging stelt zowel voor de eigen leden als voor de dagelijkse bestuurders (de burgemeester en de wethouders) een gedragscode vast. Dat is zo vastgelegd in de Gemeentewet. De gemeente Weert kiest er nadrukkelijk voor om één gedragscode op te stellen voor zowel de volksvertegenwoordigers als het bestuur.

Doel van deze gedragscode

Met deze gedragscode willen wij volksvertegenwoordigers en bestuurders een houvast bieden in kwesties die raken aan integriteit. De tekst van de artikelen in de code is gebaseerd op de wet.

Voor wie is deze gedragscode geschreven?

De regels van deze gedragscode gelden voor de raadsleden, de leden van gemeentelijke commissies op grond van de artikelen 82, 83 en 84 Gemeentewet, de burgemeester en de wethouders van de gemeente Weert.

Functies van de gedragscode

De gedragscode heeft een aantal algemene functies. De code:

- stelt de norm;
- geeft richting aan de morele oordeelsvorming van individuen.

Er zijn verschillende fasen te onderscheiden die spelen bij het toezien op de naleving van de code, te weten:

- het bespreken van lastige integriteitkwesties;
- het signaleren van vermoedens van schendingen van de code;

- het eventueel onderzoeken van vermoedens van schendingen van de code;
- het eventueel sanctioneren van schendingen van de code.

In iedere fase is het van belang om 'onpartijdig', 'terughoudend met publiciteit' en 'zorgvuldig' te zijn. Alleen dan kan een rechtvaardige manier van handhaven van de gedragscode worden gegarandeerd.

Kernwaarden

De volksvertegenwoordigers en bestuurders van de gemeente Weert gaan bij hun handelen uit van de volgende kernwaarden:

- Openheid en integriteit
- Participatie
- Behoorlijke contacten met burgers
- Doelgerichtheid en doelmatigheid
- Legitimiteit
- Lerend en zelfreinigend vermogen en verantwoording
- Voorkomen van belangenverstrengeling
- Betrouwbaarheid
- Dienstbaarheid
- Functionaliteit
- Onafhankelijkheid
- Zorgvuldigheid

Belangenverstrengeling

Een volksvertegenwoordiger/bestuurder gaat actief en uit zichzelf belangenverstrengeling tegen.

Artikel 1. Financiële belangen

1. Een volksvertegenwoordiger/bestuurder doet opgave van zijn financiële en zakelijke belangen in ondernemingen en organisaties, waarmee de gemeente zaken doet of waarin de gemeente een belang heeft.
2. Bij privaat-publieke samenwerkingsrelaties wordt (de schijn van) bevoordeling in strijd met eerlijke concurrentieverhoudingen voorkomen.
3. Een volksvertegenwoordiger/bestuurder, die familie- of vriendschapsbetrekkingen of anderszins persoonlijke betrekkingen heeft met een aanbieder van diensten aan de gemeente, onthoudt zich van deelname aan het besluitvormingsproces over de betreffende opdracht.
4. De opgave van de financiële belangen van de burgemeester en de wethouders is openbaar en door derden te raadplegen.

Artikel 2a. Draaideurconstructie

Een oud-volksvertegenwoordiger/bestuurder mag gedurende een periode van één jaar na de zittings-termijn buiten een dienstverband, raadslidmaatschap en wethouderschap om geen betaalde werkzaamheden voor de gemeente verrichten.

Artikel 2b. Verbonden partij

1. Burgemeester en wethouders dragen een burgemeester of een wethouder niet eerder dan een jaar na diens aftreden voor als kandidaat voor benoeming tot commissaris dan wel bestuurslid van een verbonden partij.
2. Onder verbonden partij wordt verstaan hetgeen hieronder wordt verstaan in artikel 1.1 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.

Artikel 3. Functie na aftreden

De burgemeester en de wethouders handelen in de uitoefening van hun ambt niet zodanig dat zij vooruitlopen op een functie na aftreden.

Artikel 4. Nevenfuncties

1. Een volksvertegenwoordiger/bestuurder vervult geen nevenfuncties die een risico vormen voor een integere invulling van het ambt.
2. De volksvertegenwoordiger/bestuurder levert de informatie aan over de (neven)functies die openbaar gemaakt moeten worden bij aanvang van zijn ambt. Als gaande zijn functie nieuwe (neven)functies aanvaard worden of de omstandigheden met betrekking tot bestaande (neven)functies wijzigen, wordt de informatie die hierop betrekking heeft binnen één week aangeleverd bij de gemeente.
3. De informatie betreft in ieder geval:

- a. de omschrijving van de (neven)functie;
  - b. de organisatie voor wie de (neven)functie wordt verricht;
  - c. of het al dan niet een (neven)functie betreft uit hoofde van het ambt;
  - d. of de (neven)functie bezoldigd of onbezoldigd is.
  - e. indien bezoldigd – voor zover deze openbaar gemaakt moeten worden (wethouders) - wat de inkomsten daaruit zijn.
4. Er wordt een openbaar register aangelegd, dat via internet raadpleegbaar is.

Informatie

Artikel 5. Zorgvuldigheid

De volksvertegenwoordiger/bestuurder gaat zorgvuldig en correct om met informatie waarover hij uit hoofde van zijn ambt beschikt en zorgt ervoor dat vertrouwelijke en geheime informatie waarover hij beschikt veilig wordt bewaard. Vertrouwelijke en geheime informatie verstrekt hij niet aan derden.

Artikel 6. Eigen bate

De volksvertegenwoordiger/bestuurder maakt niet ten eigen bate of ten bate van derden gebruik van in de uitoefening van het ambt verkregen niet-openbare informatie.

Geschenken en uitnodigingen

Artikel 7. Geschenken

1. Een volksvertegenwoordiger/bestuurder mag zijn invloed en zijn stem niet laten kopen of beïnvloeden door geld, goederen of diensten die hem zijn gegeven of hem in het vooruitzicht zijn gesteld.
2. De volksvertegenwoordiger/bestuurder mag incidentele geschenken die een geschatte waarde van ten hoogste € 50,- vertegenwoordigen behouden.
3. Geschenken die de volksvertegenwoordiger/bestuurder uit hoofde van zijn ambt ontvangt en die een geschatte waarde van meer dan € 50,- vertegenwoordigen worden, als zij niet worden teruggestuurd, eigendom van de gemeente.

Artikel 8. Lunches, diners, recepties, excursies, evenementen en reizen

Een volksvertegenwoordiger/bestuurder moet actief voorkomen dat hij door het accepteren van uitnodigingen voor activiteiten, die niet door de gemeente georganiseerd en betaald worden, in de uitoefening van zijn functie en de besluitvorming wordt beïnvloed.

Gebruik van voorzieningen van de gemeente

Artikel 9. Faciliteiten en middelen

Een volksvertegenwoordiger/bestuurder houdt zich aan het beleid dat is vastgesteld voor het gebruik van gemeentelijke faciliteiten en financiële middelen.

Artikel 10. Voorzieningen

Een volksvertegenwoordiger/bestuurder houdt zich aan het beleid dat is vastgesteld voor het gebruik van interne voorzieningen van algemene aard, zoals toegang tot stadhuis, computerapparatuur met software en toebehoren, (mobiele) telefoon, fax, printer/-kopieerapparatuur en dergelijke.

Artikel 11. Declaraties

Een volksvertegenwoordiger/bestuurder houdt zich aan de regelgeving en het beleid dat is vastgesteld met betrekking tot onkostenvergoedingen en declaraties.

Uitvoering gedragscode

Artikel 12. Naleving en beleving

De volksvertegenwoordigers en bestuurders van de gemeente Weert bevorderen de naleving en beleving van deze gedragscode in gezamenlijkheid.

Artikel 13. Meldingsregeling

1. Er worden afspraken gemaakt over:
  - a. de periodieke bespreking van het onderwerp integriteit;
  - b. de processtappen die worden gevolgd ingeval van een vermoeden van een integriteitsschending door een politieke ambtsdrager van de gemeente.

2. De raad, het college en de burgemeester leggen jaarlijks een gezamenlijke verklaring af over het functioneren van de gedragscode. De griffier en de gemeentesecretaris ondersteunen hen hierbij.

Citeertitel en inwerkingtreding

Artikel 14. Intrekking oude regelingen

Ingetrokken worden:

- de "Gedragscode Bestuurlijke Integriteit voor de leden van de raad en de commissieleden-niet-raadsleden van de gemeente Weert";
- de "Gedragscode bestuurlijke integriteit voor de wethouders van de gemeente Weert";
- de "Gedragscode bestuurlijke integriteit voor de wethouders van de gemeente Weert";

allen vastgesteld bij besluit van de raad van de gemeente Weert d.d. 30 oktober 2003.

Artikel 15. Inwerkingtreding

Deze gedragscode treedt in werking op 1 maart 2017.

Artikel 16. Citeertitel

Deze gedragscode wordt aangehaald als: "Gedragscode bestuurlijke integriteit van de gemeente Weert 2017".

Aldus besloten door de raad van de gemeente Weert in zijn vergadering van 22 februari 2017.

De griffier, De voorzitter,

M.H.R.M. Wolfs-Corten A.A.M.M. Heijmans